

Regelverket inom ekologisk produktion

Jackis Lannek

Avdelningen för djurskydd och hälsa,
Jordbruksverket

jackis.lannek@jordbruksverket.se

www.jordbruksverket.se

www.ifoam.org

http://ec.europa.eu/agriculture/organic/home_sv

Regelverkets uppbyggnad

- Två hierarkier:
  - ☺ Olika regelverksnivåer: Rådsförordning-kommissionsförordning, svensk lag och förordning, myndighetsbeslut och föreskrifter
  - ☺ Inom förordningarna: Mål, principer, övergripande respektive detaljerade regler

Regelverkets uppbyggnad

I rådsförordningen: mål,
principer och övergripande
regler.

Ekologisk produktion =
användning av
produktionsmetoder som
överensstämmer med de
regler som fastställs i
denna förordning i samtliga
produktions-, berednings-
och distributionsled

Mål för ekologisk produktion enligt 834/07

- ☺ Respektera naturens system och cykler samt upprätthåller och förbättrar kvaliteten på jord och vatten, växternas sundhet och djurens hälsa samt balansen dem emellan
- ☺ Bidra till hög grad av biologisk mångfald
- ☺ Använd energi och naturresurser som vatten, jord, organiskt material och luft ansvarsfullt

Mål för ekologisk produktion enligt 834/07

- ☺ Uppfyll stränga djurskydds krav och i synnerhet respektera djurens artspecifika beteendebestånd
- ☺ Sträva efter att framställa produkter av hög kvalitet
- ☺ Producera många olika varor för att möta konsumenternas efterfrågan

Generella principer enligt 834/07

- ☺ Mekaniska produktionsmetoder
- ☺ Markrelaterad produktion
- ☺ Ingen GMO
- ☺ Förebyggande åtgärder-försiktighetsprincipen
- ☺ Begränsa användningen av externa insatsvaror.
- ☺ Strikt begränsad användning av kemiskt syntetiska insatsvaror

Några specifika principer för jordbruk

- ☺ Värna marken/jorden- växter ska huvudsakligen få näring genom markekosystemet
- ☺ Minimera användning av icke-förnybara energikällor.
- ☺ Lokal och regional ekologisk balans ska beaktas vid produktionsbeslut.
- ☺ Växtskydd ska säkerställas genom förebyggande åtgärder, till exempel val av lämpliga arter och sorter.
- ☺ Animalieproduktion ska vara platsanpassad och markrelaterad.
- ☺ Animalieprodukter ska komma från djur som fötts upp ekologiskt sedan kläckning/födelse

Regler finns på flera ställen

- ☺ Läs alltid regler i sitt sammanhang!
- ☺ Du förstår reglerna bättre om du känner målen och principerna.
- ☺ En del förklaringar finns i beaktandesatserna.
- ☺ Tänk på att det kan finnas nationella regler också!
- ☺ Läs inte bara i privata standarder, utan läs i förordningarna.
- ☺ Minns att reglerna är kompromisser!

Det börjar med omställning

- ☺ Anmäl till kontrollorgan, omställningstiden börjar räknas tidigast när kontrollorganet har tillräckligt med uppgifter
- ☺ Följ reglerna under omställningstiden!
- ☺ Omställningstiden beror på gröda respektive djurslag
- ☺ Omställningstiden för mark kan räknas retroaktivt efter beslut från Jordbruksverket (generellt eller individuellt)
- ☺ Omställningstiden kan också förlängas
- ☺ Djurens omställningstid är alltid tidsbestämd

Omställning växtodling

- ☺ Minst två år före sådd av ettåriga grödor
- ☺ Två år före skörd/bete på vall eller fleråriga foderväxter
- ☺ Tre år före skörd av fleråriga grödor (utom foderväxter)
- ☺ Se tabell i vägledning till växtodling

Produkter från mark under omställning

- ☺ Produkterna är inte ekologiska under omställningen
- ☺ Efter 12 månader kan produkter som bara består av en ingrediens av jordbruksursprung märkas som ”producerad under omställning till ekologiskt jordbruk”.
- ☺ Efter minst 12 månader kan grödan definieras som omställningsfoder och får i begränsad utsträckning ges till ekologiska djur.
- ☺ Under de 12 första månaderna får proteingrödor och vall/bete i begränsad utsträckning ges till ekologiska djur på den egna gården

Omställning av djur

- ☺ 1 år för bin
- ☺ 6 veckor för ägg
- ☺ 10 veckor för fjäderfäkött
- ☺ 6 månader för mjölk
- ☺ 6 månader för gris, får och get
- ☺ 12 månader och i varje fall minst tre fjärdedelar av livet för hästar och nötkreatur

Samtidig omställning

Ett fall av "bristande logik":
Produkter från icke-ekologiska djur som finns på företaget när omställning börjar får säljas som ekologiska efter 24 månader om omställning sker samtidigt av hela produktionsenheten (djurhållning, beten, mark för foderproduktion) och om djuren huvudsakligen utfodras med produkter från gården.

Specialfall omställning

- Rastgårdar till enkelmagade djur (för bete och rastning) har en omställningstid av 1 år.
- Kan du visa att inga otillåtna preparat använts på marken blir omställningstiden 6 månader.

Frågor?

